

Россия Федерациясының чырыдышкын яамызы Тыва Республиканың өөредилге яамызы Чөөн-Хемчик кожуунунң өөредилге эргелели Тус чернин бюджеттиг ниити билигнинң өөредилге чери Чыргакы ортумак школазы		
ШМК-нын хуралынга көргөн. Протокол № <u>1</u> <u>Файт</u> /Сат 3.Э/ « <u>29</u> » <u>август</u> 2023г	Директорнун өөредилге талазы-биле оралакчызы чөпшээрэн. <u>О.М. Донгак</u> /Донгак О.М/ « <u>29</u> » <u>август</u> 2023г	Школа директорунун талазы-биле байлашкан. <u>А.А. Сат</u> /Сат А. <u>А.А. Сат</u> /Сат А. « <u>29</u> » <u>август</u> 2023г

9-ку класстың
тыва чогаал эртемининң
ажылчын программазы.
(ФКӨС, долу эвес ортумак школа)
Тыва дыл болгаш чогаал башкызы
Хен-оол Оксана Баламовна
2023-2024 өөредилге чылы

Чыргакы, 2023ч

ТЫВА ЧОГААЛ (9 класс)

Тайылбыр бижик

9 класска тыва чогаалга чижек ажылчын программаны Тыва Республиканың өөредилге болгаш эртем яамызының НШХИ-ниң сүмелээни *«Тыва чогаал» эртемниң ниити өөредилгениң федералдыг күрүне стандартына* (Е.Т.Чамзырын, М.А.Кужугет, Л.Х.Ооржак тургускан. 2012), *«Федералдыг ажылчын программа»* (2023ч.) Ооржак Л.Х., 9 класстың *«Тыва чогаал. 9 класс»*. (авторлары: Ю.Ш.Кюнзегеш, М.А.Кужугет., 2001, 2007) *номунга* дүүштүр тургускан.

Курстун ниити характеристиказы

Тыва чогаал кичээлдериниң өзээн национал литератураның алдын фондузунда кирген чогаалдар болгаш тыва улустун аас чогаалы тургузуп турар. Тыва улустун аас чогаалы болгаш литература – Тыва Республиканың чонунун культуразының эң улуг доктаамал эстетиктиг чаңчылдарлыг уран чүүлү. Ол чонну чаагай чаңчылдарга кижизидериниң, өгбелерниң алдарлыг төөгүзүн өөренириниң, келир үеге бүзүрөп болур дугайында идегелди быжыглаарының бир чепсээ. Делегей литературазының болгаш Россия чоннарының шылгараңгай чогаалдарын номчуп, тыва чогаал-биле деңнеп сайгарар. Төрээн чогаал кичээлдери уругларның делегей көрүүшкүнүн, эстетиктиг шынарларын, хамааты туружун хевирлээр.

Өөреникчилер чечен чогаалды өөренип тургаш, философиядан, этикадан кижиге хамаарышкан билиишкиннерни шингээди алыр (буянның сеткил болгаш каржы чорук, мөзү-бүдүш шилилгези, кижиге болгаш бурган, амыдырал болгаш өлүм, чуртталга, салгал солчулгазы, кижиге болгаш ниитилел, кижиге болгаш бойдус, кижиге болгаш кижиге, кижиге болгаш нация, кижиге болгаш кижиге төрөлгөтөн, ат-алдар, хүлээлге, арын-нүүр дугайында дээш оон-даа өске).

Чогаалды өөрениринге эптиг байдал тургустунганының түннелинде эпоханың сагыш-сеткил база культура амыдыралы; чуртталганың аайы; үениң хүн бүрүдеги боттук талалары; шажынның база ниитилел медреселиниң өске-даа хевирлери; эпоханың социал-психологтук мөзүлери; чон-биле харылзаазы; эртемниң база техниканың чедишкиннери; материалдыг культураның тураскаалдары дээн ышкаш социал-төөгүлүг, этнокультурлуг билиглер быжыгар.

Тыва чогаалда тыва улустун сайзырадып келген байлак дуржулгазы, мерген угааны, угаан-бодалының чедишкиннери мөөңнеттинген.

Тыва чогаал кичээлдеринге өөредилге болгаш кижизидилге ажылын чаңгыс аай, тудуш харылзаалыг чорудар.

Школага «Тыва чогаал» эртемни өөредириниң сорулгалары:

Литература өөредириниң ниити сорулгазы – өөреникчилерни төрээн болгаш делегей литературазының байлаа-биле таныштырар, оларның литературлуг болушкуннарны хүлээп алырын, шын үнелеп билирин сайзырадыр, оларның эстетиктиг көрүштөрүн, негелделерин, идея-чаңчылдарлыг хамааты туружун хевирлээр.

Тыва чогаалды амыдырал-биле холбап билер, бүгү талалыг сайзыраңгай, бедик культуралыг, чараш мөзү-бүдүштүг, чогаадыкчы арга-шинектиг кижини хевирлээр. Ол ышкаш:

Өөредир:

- чогаал сөзүглелиниң тургузуун, уран-чеченин, оон дылының онзагай талаларын, идея-тематиктиг утказын, композициязын ханы сайгарып билер кылдыр өөредир;
- чогаал теориязының эге билиглеринге даянып, чечен чогаалдың аймаан, жанрын, хевирин, оон бижиттинген төөгүзүн ылгап, ханы сайгарып билер кылдыр өөредир;
- чечен чогаалдың онзагайын уран чүүлдүн өске хевирлери-биле деңнеп, орус болгаш өске-даа чоннарның литературазында тыва чогаалдарның идея-тематиказы-биле хөөннөш уткалыг чогаалдарны сайгарып, деңнеп, бадыткап, түңнеп өөредир;

- чогаал сайгарарынга ажыглаар янзы-бүрү медээ-сүмелерни (*Интернет четкизи, словарьлар, немелде номчулга номнары, энциклопедиялар*) ажыглап сайгарарын өөредир.

Сайзырадыр:

- уругларның амыдыралче бот-тускайлаң медреселдиг көрүжүн хевирлеп, чогаадыкчы арга-шинээн сайзырадыр;
- аас болгаш бижимел чугааны делгеренгей, утказынга дүүштүр шын ажыглап билирин сайзырадыр;
- чогаадыкчы ажылдарның хевирлерин сайзырадыр;
- уругларның харылзаалыг чугаазын сайзырадыр;
- уран номчулганың негелделеринге дүүштүр чечен чогаалдың аңгы-аңгы хевирлерин аянынг номчурун сайзырадыр;
- чечен чогаалда болуушкуннарны, фактыларны төөгү-биле шүүштүрүп билирин сайзырадыр.

Кижизидер:

- сагыш-сеткили байлак, мөзү-бүдүжү чаагай, эптиг-чөптүг;
- кижилерге, төрөөн черинге, бойдузунга ынак, хумагалыг; хамааты бот-медресели бедик; ада-чурт культуразын үнелеп билир кижини хевирлээр;
- тыва дылының байлаан, улустуң аас чогаалының болгаш чечен чогаалдың дээжизин камнап, нептередип, салгалдарга дамчыдып бээр күзелдиг кижини кижизидер;
- улустуң аас чогаалының чыкчыларының кылган ажылын, тыва чечен чогаалдың амыдыралды, төөгүнү тода, шынның көргүскенин үнелеп билир кижини кижизидер;
- номчулгага сонургалдыг, чогаадыкчы езу-биле боданып, бодунуң туружун амыдыралдың кандыг-даа байдалдарынга камгалап билир кижини кижизидер.

«Тыва чогаал» курузунуң өөредилге планында туружу

2023-2024 өөредилге чылында 9 класска **тыва чогаалды** өөредиринге неделяда 2 шак көрдүнгөн. 34 өөредилге неделясында 68 шакка программаны өөредир.

9 класска «ТЫВА ЧОГААЛ» курузун (эртемин) өөрткенининг түннелинде школачыларның чедип алган турар ужурлуг чүүлдери:

Бо программа 9 класстарның доозукчуларының бот-тускайлаң, эртемден дашкаар, предметтиг дараазында түннелдерни чедип алыры башкының кичээл планында көрдүнгөн болур.

Бот-тускайлаң түннелдери.

- бодунуң үзел-бодалын бот-тодарадып, бот-сайзырадып, бот-углап билир;
- кичээлдин сорулгазын боду тургузуп, тодарадып билир;
- өөренирининг чугулазын, чаа билиглер шингээдип алырын медреселдии-биле угаап билир;
- амыдыралчы планнарын тургузуп, ону боттандырып билир;
- мөзү-шынары бедик, бот-сайзырангай чогаадыкчы кылдыр ажылдап өөрөнгөн;
- бойдушту үнелеп, ооң хоойлуларынга чагыртып шыдаар;
- ада-өгбезининг төөгүзүн, чаагай чаңчылдарын билип, сагып чоруур;
- тыва чоннуң, күрүнениң төлээзи кылдыр бодун санап чоруур;
- өске чоннарның төлээлери-биле эп-найыралдыг, кандыг-даа кижиге сагыш човаачал болур;
- кижилерге камныг, кадык амыдыралдыг, өске улуска эки үлегер бооп шыдаар;

- Төрээн чуртунга, чонунга ынак, ие дылынга, чечен сөске, ада-өгбезинден дамчып келген езу-чаңчылдарынга хумагалыг болур;
- тыва чечен чогаалды чүгө өөренириниң утказын билир;
- патриотчу тура-соруктуг, күш-ажылга ынак, эртем-билигже чүткүлдүг болур.

Эртемден дашкаартүңнелдери.

- чогаал эртемин өске эртемнерниң теория-практиктиг билиглери-биле чергелештир өөренир, чаа билиг алырының аргаларын шиңгээдип билир;
- «Тыва чогаал» эртемин байдалга дүүштүр ажыглап, шиңгээдип алган билиглерин амыдыралга ажыглап шыдаар;
- эртемге чедип алган билиглерин таварыштыр харылзажып, чугаалажып билир; культурлуг чугааны сагыыр;
- чүгө өөренириниң сорулгаларын билир, ону янзы-бүрү аргалар-биле чедип шыдаар;
- чидиг (берге) айтырыгларны чогаадыкчы арга-биле дилеп тывар;
- кылыр чүвезин сорулгазының аайы-биле планнап, хынап, үнелеп билир;
- өөрөнгөн чүүлдерин системажыдып билир;
- янзы-бүрү медээ алыр чүүлдерни (*номнар, орус-тыва, тыва-орус, орфографтыг дээш оон-даа өске словарьлар, интернет курлавыр, энциклопедия*) тып, ажыглап билир;
- херек материалдарны сорулгазының аайы-биле чыып, анализтеп, дамчыдып, таарыштыр ажыглап билир;
- кыска сөзүглелдерни тургузуп, утка-шынарын, темазын, идеязын тодарадып шыдаар;
- эртемниң кол билиглерин деңнеп, анализтеп, тодарадып, системажыдып, бөлүктөп билир;
- чечен сөстү, улустун аас чогаалын амыдыралынга ажыглап билир;
- кижиги бүрүзүнүң бодалын дыңнап, чөпшээрэжип, эдип билир;
- бодунуң бодалын тода илередип, бадыткап, үнелеп, даап бодап, түңнөп билир;
- коллективтиг ажыл үезинде бодунуң үлүүн кирип, кылыр чүүлдерни хуваап, кады ажылдап, удур-дедир хынажылгага киржип билир;
- кандыг-даа чоннуң төрөөн чогаалының үнезин, чаражын, сайзырап хөгжүп чоруурун медресеп билир;
- тыва чогаалдың өске эртемнер-биле холбаазын билир, өске эртемнерден алганы янзы-бүрү медээлерни төрөөн дылынга дамчыдар;

Предметтиг түңнелдери.

9-ку класстың өөреникчилериниң чедип алыр кол-кол мергежилдери болгаш чаңчылдары:

- тыва литератураның сайзырап келгениниң үе-чадаларын билир;
- өөрөнгөн чогаалының бижиттинген үези-биле харылзаазын билир, оларны литературлуг агымнар-биле чергелештир көрүп билир;
- литература-төөгүлүг байдалды ниитилелдин амыдыралы болгаш культуразы-биле чергелештир көрүп билир;
- чогаалдың этиктиг болгаш эстетиктиг шынарларны тодарадып билир;
- чогаалдың этиктиг, философчу, социал-төөгүлүг проблематиказын тодарадып билир;
- аңгы-аңгы жанрларның чогаалдарын утка-шынар талазы-биле ылгап билир;
- чогаалдың уран-чечен онзагайын барымдаалап долу сайгарылгазын кылып билир;
- өөрөнгөн чогаалын бот-тускайлаң үнелээрде, литература төөгүзүнүн барымдааларын база литература теориязының айтырыгларын ажыглап билир;
- чогаалды аянын номчуп билир (шээжи-биле база);
- аңгы-аңгы жанр-хевирлерниң чогаалдарынга шын делгеренгей харыыны тургузуп, сөзүглелиниң утказын чугаалаарының бүгү аргаларын билир;
- бижимел ажылдарның бүгү хевирлерин күүседир, чогаадыгларның янзы-бүрү хевирлерин бижип билир;

- словарьлар, энциклопедиялар болгаш янзы-бүрү немелде материалдар-биле ажылдап билир;
- эртемни шингээди алганының түңнелинге даянып, бедик культуралыг, чараш мөзү-бүдүштүг, делегей көрүүшкүнү делгем, дыл-домаа сайзыраңгай болур.

Коммуникативтиг компетенциядан:

- чугааның янзы-бүрү хевирлерин шингээди алыр;
- аас болгаш бижимел чугааның үндезиннерин, дылды ажыглаарының мергежил, чаңчылдарын чугула херек ажыл-агыйжы болгаш анаа-даа чугаага ажыглап билир;
- улус-биле харылзакчып билир;
- логиктиг боданыышкынын болгаш чугаазын сайзырадыр;
- тыва литературлуг дылдың нормаларын шингээди;
- сөс курлавырын байыда;
- словарьлар-биле ажылдап билир;
- улус мурнунга чүве чугаалап билир;
- аянын номчуп билир;
- харылзаалыг сөзүглелди дыңнап азы аянын номчуп тура, ында сөстөрнүң үн тургузуун шын дыңнап азы тода адап билири, херек черлерге логиктиг ударениени болгаш үн доктаашкынын сагыыр;
- сөзүглелдин утказынга дүүштүр үнүн бедидип, чавызадып, дүргедип, оожумнадып номчууру азы чугаалаары дээш о.ө

Дыл талазы-биле компетенциядан:

- тыва литературлуг дылдың кол нормаларын шингээди алыр;
- сөс курлавырын байыдар, чугаазын шын тургузуп билир;
- төрөөн чогаалдың өзек билиглерин сайгарар;
- янзы-бүрү дыл словарьларын ажыглап билир.

Культура талазы-биле компетенциядан

- тывачогаалды тыва чоннуң национал культуразының илереттеринер бир хевир кылдыр медресеп билир;
- улустуң аас чогаалының, чечен чогаалының чоннуң төөгүзү-биле харылзаалыын, национал онзагайларын билир;
- тыва чугаа этикединиң нормаларын сагыыр болгаш канчаарчогаалда киргенин хайгаараар;
- тыва национал культураның хөгжүлдезиниң аайы-биле сөстөрнүң утказын шын тайылбырлап билир болур.

9 класска «Тыва чогаал» эртемниң утказы.

Школага өөредир-биле чогаалдарны дараазында чүүлдерни барымдаалап шилээн даянып кылган өөредилге программасында айтып турар:

- а) чогаалдың бедик идеялин, уран-чеченин, амыдыралчызын, өөредиглиг болгаш кижизидикчи уjur-дузазын;
- б) тема аайы-биле хөй талалыын, улуг төөгүлүг болуушкуннарның болгаш амгы үениң амыдыралында бир мөзүлеш чүүлдерниң уjur-дузазын билип алырынга таарымчалыын;
- в) жанрларның болгаш стильдерниң хөй янзылыын;
- г) өөреникчилерниң хар-назынынга чогаалдарның таарымчалыын.

Класс бүрүзүнге кирилде кичээлдер бетинде өөредилге номнарының авторлары болгаш номнуң боду-биле кыска таныштырылганы кылыры, күрүнениң өнчү-хөрөңгизи-биле үндүрген номнарга камныг болурун суртаалдаары көрдүнген.

9-ку класска. 2012 чылдың өөредилге программасы-биле алырга, «Аас чогаалы болгаш литература – сөстүң уран чүүлүнүң ийи төрөл хевирлери» деп кирилде кичээлдерниң соонда дараазында кезектерге бердинген чогаалдарны өөредир көрдүнген:

I. «Мөңгө даштың сарыны...», II. «Таңды, Саян – ийи сынның аразыңга...», III. «Дайын дээрге дарызыг чыт...», IV. «Тос-ла чүзүн малымайны...», V. «Аспас дизе, хая көрүн...». Бо кезектерде тыва литератураның төөгүлүг оруунуң дугайында, тыва тоолчулар дугайында тайылбырлар; тураскаал бижиктерге үндезилеп бижиттинген, шаандагы Тыва, төрөөн чурт, Ада-чурттуң улуг дайынының үезиниң, репрессия чылдарының дугайында чогаалдар болгаш чогаал теориязындан *очерк, баллада, трагедия* дугайында билиглер кирген.

9 класска «Тыва чогаал» эртеминиң утказын болгаш өөреникчилерниң белеткел деңнелинге хамаарышкан кичээлдин негелделерин (өөреникчиниң чүнү билир ужурлуун, чүнү кылып билир ужурлуун) дараазында **календарь-темалыг планнарда** долузу-биле көргүскөн.

Аас болгаш бижимел ажылдарның түннелдерин үнелээриниң негелделери

Өөреникчилерниң класска-даа, бажыңга-даа кылган бижимел ажылдарын болгаш аас харыыларын база чогаадыкчы ажылдарын (төлөвилелдер-биле дээш о.ө) башкы болгаш өөреникчи боду азы ооң эштери «5», «4», «3», «2», «1» деп демдектер-биле айтып үнелээр. Уруглар бот-боттарының ажылын үнелеп турар таварылгада, аңаа хамаарыштыр башкының чөптүг тайылбыры база чугула. Демдектерни өөреникчилерниң билиинге дүүштүр салыры - өөредилге-кижизидилгелиг ажылдың бир кезии.

Аас-биле харыыларны үнелээриниң барымдаалары:

- харыының долу болгаш шын, бадыткалдыг болуру;
- бердинген онаалганы билириниң деңнели; чогаадыкчы ажылдардан, чижээ, уругларның төлөвилелдеринге негелделерни билириниң, күүсеткениниң деңнели;
- немелде материалдар-биле азы чогаадыкчы арганы ажыглап ажылдаанының бадыткалы;
- бодунуң харыызының дылын шын тургузуп билири.

«5» деп демдекти өөренип эрткен чүүлү-биле харыызын холбап шыдаар, делгеренгей тайылбырны кылып, тода, шын чугаалап; алган билиин ажыглап болгаш чижектер-биле бадыткап билир болза, салыр.

«4» деп демдекти үстүндө демдектиң негелделеринге дүгжүп турар, ынчалза-даа 1-2 чазыг кылгаш, боду эдип аптар болза; дүрүмнерни чижектер-биле бадыткап шыдавас; грамматиктиг сайгарылгага улуг эвес чазыгларны кылыптар, ынчалза-даа ук чазыгларны башкының азы эштериниң дузазы-биле дораан эдип шыдаптар болза, салыр;

«3» деп демдекти теманы билир болгаш материалдың кол утказын шингээдиң алган, ынчалза-даа материалды долузу-биле билбес; дүрүмнерни шын чугаалап, бадыткап шыдавас; чугаазында грамматиктиг чазыглар кылганда, салыр.

«2» деп демдекти өөреникчи эрткен азы өөренип турар теманың хөй кезиин билбес; айтырыгга холбаалыг харыылап шыдавас; дүрүмнерни чижектер-биле бадыткап шыдавас; харыызы бзүренчиг эвес болза, салыр.

«1» деп демдекти өөреникчи эрткен азы өөренип турар материалын шуут билбес болза салыр.

9класс. Тыва чогаал. Календарь-тематиктиг план

Чогаалдың кезектери	№	Кичээлдин темалары 1-ги улдуң	Шак тар саны	Ай,хүннери	
				План езугаар	Херек кырында
	1	Кириилде кичээл. Тыва чечен чогаалдың сайзыралының оруу.	1ш	07.09	
I-ги кезек. Мөңгө даштын сарыны...	2-	Бурунгу бижимел тураскаалдар. Култегин. Означенное суурдан тывылган тураскаал.	1ш	09.09	
	3	Юрий Шойдакович Кюнзегеш «Көк-Эл».Балладаның тема, идеязы, дылының онзагайы.	1ш	14.09	
	4	Юрий Шойдакович Кюнзегеш «Багырның хылыжы». Балладаның тема, идеязы, дылының онзагайы.	1ш	16.09	
	5	Александр Даржай «Бурунгунуң изи-биле» Шүлүглелдин тема, идеязы, дылының онзагайы	1ш	21.09	
	6	Игорь Иргит «Көжээ дажы». Шүлүктүң тема, идеязы, дылының онзагайы	1ш	23.09	
II.Таңды,Саян-ийи сынның аразынга...	7	Салчак Тока «Каргыга чорааным».Очерктин утказы,тема,идеязы.	1ш	28.09	
	8	Салчак Тока «Каргыга чорааным».Очеркте ажыглаан чурумалдыг аргалар.	1ш	30.09	
	9	Чогаал теориязы.Очерк дугайында билиг.	1ш	05.10	
	10	Чогаадыг. Мээң ынак чогаалым.	1ш	07.10	
	11	Степан Сарыг-оол”Саны-Моге”. Шүлүглелдин 1-ги кезээниң утказы, тема, идеязы, ажыглаттынган чурумалдыг аргалар.	1ш	12.10	
	12	Степан Сарыг-оол”Саны-Моге”. Шүлүглелдин 2-ги кезээниң утказы, тема, идеязы ажыглаттынган чурумалдыг аргалар.	1ш	14.10	
	13	Монгуш Идам-Сүрүң “ Союспаң”.Балладаның тема,идеязы,сюжеди.	1ш	19.10	
	14	Чогаал теориязы.Баллада дугайында билиг.	1ш	21.10	
	15	Чогаадыг . Мээң ынак маадырым.	1ш	26.10	
		2-ги улдуң			
	16	Сергей Пюрбю «Чечек». Шүлүглелдин 1-ги,2-ги кезектериниң утказы, тема, идеязы, ажыглаттынган чурумалдыг аргалар.	1ш	09.11	
	17	Сергей Пюрбю «Чечек». Шүлүглелдин 3–кү кезээниң утказы, тема, идеязы, ажыглаттынган чурумалдыг аргалар	1ш	11.11	
	18	Чогаадыг.Чечек-тура-соруктуг маадыр.	1ш	16.11	
	19	Чогаал теориязы.Шүлүк чогаалының лиро-эпиктиг хевириниң дугайында билиг.	1ш	18.11	

	20	Сергей Пюрбю «Кара-Суг», «Хайыракан». Шүлүктерниң тема,идеязы, дылыныңтонзагайы.	1ш	23.11	
III кезээ. Кижичурттуг, куш уялыг.	21	Зоя Намзырай «Аяк хээлиг Тыва чуртум». Шүлүктерниң тема,идеязы, дылының тонзагайы	1ш	25.11	
	22	Николай Куулар «Аңнаашкын соонда». Чечен чугааның утказы, темазын тодарадыр.	1ш	30.11	
	23	Николай Куулар «Аңнаашкын соонда». Чечен чугааның сюжеттиг шугумун тодарадып сайгарар.	1ш	02.12	
	24	Виктор Шогжапович Көк-оол «Хайыраан бот». Шииниң 1-ги кожегезиниң 1-ги, 2-ги көргүзүглериниң уткалары.	1ш	07.12	
	25	Виктор Шогжапович Көк-оол «Хайыраан бот». Шииниң 3-кү кожегезиниң 4--кү, 5-ки көргүзүглериниң уткалары.	1ш	09.12	
	26	Виктор Шогжапович Көк-оол «Хайыраан бот». Шиинде окур- хевирлерни болуктеп, характеристика бээр	1ш	14.12	
	27	Виктор Шогжапович Көк-оол «Хайыраан бот». Шииниң сюжедин тургузуун сайгарар.	1ш	16.12	
	28	Чогаал теориязы. Трагедия-шии чогаалының хевири.	1ш	21.12	
	29	Чогаадыг. Карага чагаа.	1ш	23.12	
	30	Чогаадыгның сайгарылгазы. Ниити катаптаашкын. Тест-биле ажыл.	1ш	28.12	
	31	2-ги улдуңда ниити өөрөнгөн чогаалдар сайгарылгазы	1ш	30.12	
		2-ги улдуң			
III кезээ. Дайын дээрге дарызыг чыт...	32	Сергей Пюрбю «Тулчуушкунче». Шүлүктүң тема,идеязы,дылының онзагайы.	1ш	11.01	
	33	Сергей Пюрбю «Кызыл кош». Шүлүктүң тема,идеязы,дылының онзагайы. Окур хевирлери.	1ш	13.01	
	34	Степан Сарыг-оол «Белек». Тоожунуң 1-ги эгезиниң утказы.	1ш	18.01	
	35	Степан Сарыг-оол «Белек». Тоожунуң 2-ги, 3-кү эгелериниң уткалары.	1ш	20.01	
	36	Степан Сарыг-оол «Белек». Тоожунуң -4-кү, 5-ки эгелериниң уткалары.	1ш	25.01	
	37	Степан Сарыг-оол «Белек». Тоожунуң 7-ги эгезиниң утказы.	1ш	27.01	
	38	Степан Сарыг-оол «Белек». Тоожунуң 7-ги эгезиниң утказы.	1ш	01.02	
	39	Олег Саган-оол «Арат чоннуң мурнундан». Чогаалдың үзүндүлеринде сюжеттиг шугум.	1ш	03.02	
	40	Чогаадыг. Маадырлыг Кызыл Шеригге тыва	1ш	08.02	

		чоннуң белээ.			
IV кезек. Тос-ла чүзүн малымайны.	41	Чогаадыгның сайгарылгазы.Василий Лудупович Эренчин «Дөнен-Шилгим»,»Кадарчы уруг». Шүлүктүң уткалары,тема,идеялары,дылының онзагайлары.	1ш	10.02	
	42	Чогаадыг. Кадарарда,хоюм чараш...	1ш	15.02	
	43	Екатерина Туктуг-ооловна Танова «Кара-Бай».Тоожудан эгелер.1-ги,2-ги,3-кү эгелерниң уткалары.	1ш	17.02	
	44	Екатерина Туктуг-ооловна Танова «Кара-Бай».Тоожудан эгелер.3-кү,4-кү эгелерниң уткалары.	1ш	22.02	
	45	Екатерина Туктуг-ооловна Танова «Кара-Бай».Тоожудан эгелер.5-ки,6-гы эгелерниң уткалары.	1ш	24.02	
	46	Екатерина Туктуг-ооловна Танова «Кара-Бай».Тоожуда овур-хевирлерниң сайгарылгазы.	1ш	29.02	
	47	Екатерина Туктуг-ооловна Танова «Кара-Бай».Тоожуда сюжеттиг шугум.	1ш	02.03	
	48	Владимир Серен-оол «Өгже чалалга».Шулуктүң темазы,идеязы,дылының онзагайы.	1ш	07.03	
	49	Чогаадыг. Өг-тыва чоннуң өргээзи.	1ш	09.03	
	50	Чогаадыгның сайгарылгазы.Ниити катаптаашкын	1ш	14.03	
	51	3-кү улдуңда өөрөнгө чогаалдарга катаптаашкын	1ш	16.03	
	52	Ниити катаптаашкын.	1ш	21.03	
		4-кү улдуң			
V кезек. Аспас дизе,хая көрүн...	53	Александр Даржай «Оңгар».Тоожунуң уткасы.	1ш	04.04	
	54	Александр Даржай «Оңгар». Овур-хевирлер.	1ш	06.04	
	55	Александр Даржай «Оңгар». Сюжеттиг шугум.	1ш	11.04	
	56	Александр Даржай «Он рубль».Чечен чугааның 1-ги,2-ги,3-кү эгелериниң уткалары.	1ш	13.04	
	57	Кичээл-диспут. Чогаалда көдүртүнгөн чугула айтырыг	1ш	18.04	
	58	Чогаадыг-сайгарылга. Ава кижиниң ажы-төлүңгө ынакшылы.	1ш	20.04	
	59	Чогаадыгның сайгарылгазы. Класстан дашкаар номчулга кичээли. Аныяк салгалдың чогаалчылары.	1ш	25.04	
	60	Феликс Шаажаң-Хөөевич Сеглеңмей «Тын дээш демисел».Чечен чугааның 1-ги,2-ги эгелериниң уткалары.	1ш	27.04	
	61	Феликс Шаажаң-Хөөевич Сеглеңмей «Тын дээш демисел».Чечен чугааның 3-кү,4-кү эгелериниң уткалары	1ш	02.05	
	62	Феликс Шаажаң-Хөөевич Сеглеңмей «Тын дээш демисел».Чечен чугааның 5-ки,6-гы эгелериниң	1ш	04.05	

		уткалары			
	63	Феликс Шаажаң-Хөөевич Сеглеңмей «Тын дээш демисел». Чечен чугааның 7-ги эгениң утказы	1ш	11.05	
	64	Чогаалда омур-хевирлериниң болгаш сюжеттиг шугумнуң сайгарылгазы.	1ш	16.05	
	65	Монгуш Кунгааевич Өлчей-оол «Үш чүве...»деп шүлүүнүң утказы, тема, идеязы, тургузуу.	1ш	18.05	
	66	Эдуард Байырович Мижит «Сүбедей». Шүлүглелдиң кезектер аайы-биле утказы, маадырның омур-хевирин көргүскени.	1ш	23.05	
	67	Александр Даржай «Тыва дылым» Шүлүктүң тема, идеязы, дылының онзагайы.	1ш	25.05	
	68	Чылда өөрөнгөн чогаалдарга ниити катаптаашкын.	1ш	30.05	